

## **Biblioteksplan 2018 – 2021 för Bollebygds kommun**

## Innehållsförteckning

Inledning	3
Lagar och riktlinjer	3
Verksamhet och organisation	4
Folkbibliotek	4
Skolbibliotek	4
Prioriterade målgrupper	5
Samverkan inom kommunen	5
Samverkan inom regionen	5
Utvecklingsområden	6
Uppföljning och utvärdering	6

## 1. Inledning

Enligt Bibliotekslagen ska alla kommuner och landsting anta en biblioteksplan för sin verksamhet. Biblioteken befinner sig i ständig förändring. För att följa med i utvecklingen och fungera som bibliotek i en modern tid behöver verksamheten kompetensutveckla personal samt hela tiden uppdatera lokaler och inventarier. Biblioteksplanen ska ge närmare besked om verksamhetens inriktning och omfattning på ett sådant sätt att medborgarnas möjligheter att påverka gynnas. En annan viktig del är möjligheten till uppföljning av uppsatta mål. Från och med år 2015 är också en aktuell biblioteksplan en nödvändig förutsättning för att kunna ansöka om och få del av Kulturrådets bidrag till läsfrämjande insatser.

Biblioteksplanen omfattar åren 2018-2021 och har antagits av kommunfullmäktige i Bollebygds kommun. Planen ska vara ett levande dokument som ligger till grund för såväl utvecklingen av biblioteksverksamheterna i kommunen som det dagliga biblioteksarbetet. Bibliotekslagen berör alla bibliotek i kommunen det vill säga huvudbiblioteket i Bollebygd, skol- och folkbiblioteket i Töllsjö och skolbiblioteken på Örelundskolan och Bollebygdskolan.

”Biblioteket ska utvecklas till en kulturmötesplats” är ett av kommunfullmäktige fastställda mål. Biblioteket är en mötesplats för alla medborgare, lokaltillgänglighet, öppettider, personligt möte mellan människor (tjänsteperson - besökare eller besökare - besökare), kulturarrangemang och utställningar, där besökare möts för att dela en upplevelse. På biblioteket finns stora möjligheter för medborgare som vill ordna aktiviteter, t ex språkcafé, korsordskafé, författarbesök eller föreläsningar. Bibliotekets möjlighet till att vara en bredare kulturmötesplats fungerar bäst på sommarhalvåret då aktiviteterna kan växa ut i Biblioteksparken men under vintermånaderna saknas utrymme för större kulturarrangemang i anslutning till biblioteket.

## 2. Lagar och riktlinjer

Bibliotekslagen SFS 2013:801 2§ säger:

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla. Biblioteksplanen utgår från:

- Bibliotekslagen (SFS 2013:801)
- Skollagen (SFS 2010:800)
- Regional biblioteksplan i västra götalandregionen 2016-2019
- Unesco – Folkbiblioteksmanifest
- Unesco - Skolbiblioteksmanifest
- FN:s Barnkonvention

### 3. Verksamhet och organisation

Biblioteksverksamheten i Bollebygds kommun är organiserad under Bildnings- och omsorgsnämnden i enheten för kultur, fritid och turismfrågor. Ansvarig tjänsteman under förvaltningschef är kultur och fritidschef.

#### 3.1 Folkbibliotek

Folkbiblioteksverksamheten skall vara tillgänglig för alla och anpassad efter användarens behov. Utbudet av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet. (Bibliotekslagen 6§).

Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet. Folkbiblioteket skall särskilt främja läsning och tillgång till litteratur (Bibliotekslagen 7§).

Folkbiblioteken skall ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar (Bibliotekslagen 8§).

Huvudbiblioteket i Bollebygd är öppet i nuläget 40 timmar/vecka. Filialbiblioteket i Töllsjö är öppet tre timmar/vecka. Antalet årsarbetare i förhållande till invånarantal är 0,43 och riksnittet för Sveriges bibliotek är i jämförelse 0,48 årsarbetare.

Folkbiblioteken är det enda kommunala offentliga rummet som är öppet för alla, tillgängligheten till bibliotek är viktig. Det är angeläget att i en pendlarkommun som Bollebygd ges möjlighet för alla att besöka sitt bibliotek när det passar. Bollebygds bibliotek håller öppet flera kvällar i veckan till kl 19, samt lördagar. Filialbiblioteket i Töllsjö är öppet på tisdagar till kl 19.

#### 3.2 Skolbibliotek

Förmågan att kunna sätta läsningen i ett sammanhang kopplat till förståelse är viktigt. Unesco har definierat ett samlingsbegrepp: medie- och informationskunnighet – MIK. Begreppet innefattar både tekniska och källkritiska delar, den tar också upp vikten av kunskap om den snabbt förändrade medievärlden runt oss. Att kunna finna, analysera och kritiskt värdera information är avgörande förmågor i medievardagen. Skolbiblioteket är ett utvecklingscentrum i skolan och en viktig resurs för inläring och kritiskt granskande.

Det finns tre skolbibliotek i kommunen. Örelundskolan i Olsfors är bemannat 1 dag i veckan likaså skolbiblioteket i Töllsjö. Skolbiblioteket på Bollebygds skolan som är öppet varje vardag och har den största målgruppen från 0-16 år. Skolbiblioteket på Bollebygds skolan har precis fått nya lokaler och blivit ”ett ansikte utåt”. Bollebygds skolbibliotek är bemannade med bibliotekarier och resursmässigt fördelade utifrån antal elever.

### 3.3 Prioriterade målgrupper

Bibliotekets verksamheter riktar sig till alla, med ett ökat fokus på barn, ungdomar, funktionsnedsatta och nyanlända. Det finns i kommunen en handlingsplan och arbetsgrupp för barn-och ungdomskultur samt en handlingsplan för skolbibliotek. För låntagare med olika former av funktionsnedsättningar finns specialmedia som biblioteken tillhandahåller och det förs en ständigt pågående diskussion om det fysiska biblioteksrummet. Biblioteksverksamheten bemöter personer med funktionsnedsättningar utifrån individens behov.

I integrationsarbetet och i mötet med nyanlända följer biblioteket kommunens antagna integrationsplan och ser till uppdraget att alla ska ha tillgång till litteratur på sitt språk. En av Bollebygds kommuns övriga prioriterade grupper är pensionärer och äldre.

### 3.4 Samverkan inom kommunen

Barnbibliotekarien/barnkultursamordnaren samarbetar med skolor och förskolor i kommunen. Varje år bjuds förskoleklasserna in till ett besök på huvudbiblioteket. Barnbibliotekarien/barnkultursamordnaren samverkar även med barnavårdscentralen i kommunen samt anordnar annan kulturell verksamhet som barnteater, rytmik och sagostunder.

För att få ett så varierat och anpassat utbud av kulturaktiviteter i skola och förskola finns en barnkulturgrupp bestående av tjänstemän som representerar sina verksamheter och med uppdrag att vara råd till barnbibliotekarien/barnkultursamordnaren.

### 3.5 Samverkan inom regionen

För att ge bästa service och möjlighet till media för prioriterade grupper samverkar biblioteken i ett nystartat projekt ”det gränslösa biblioteket” där man kan samordna inköp och service med litteratur på olika språk. Projektet pågår fram till årsskiftet 2018/2019. Biblioteket fjärr-lånar från andra bibliotek i Sverige för att kunna ge alla låntagare den service och litteratur de efterfrågar.

Folkbiblioteken i regionen samarbetar också genom att böcker från folkbiblioteket i Bollebygd kan lämnas på andra bibliotek i regionen. Biblioteksplanen för Bollebygds kommun följer Västra Götalandsregionens biblioteksplan. Verksamheten har också ett brett samarbete och nätverk med Kultur i Väst.

## 4. Utvecklingsområden

Långsiktiga mål för folkbiblioteken:

- Utvecklad och lättillgänglig webbplats
- Ökat antal författarbesök och allmäncultur för vuxna i samarbete med andra aktörer
- Söka ökade stöd av externa medel inom biblioteks- och kulturområdet
- Öka lokalernas yta för att möta besökarnas olika behov tex. inglasning av uteplats till en vinterträdgård för att kunna utvecklas som kulturmötesplats
- Ökad tillgänglighet på alla bibliotek via meröppet
- Vidgat samarbete med föreningar, företag och andra organisationer för att främja läsning och tillgång till litteratur
- Öka fokus på pojks och mäns läsande

Kortsiktiga mål för folkbiblioteken:

- Upprätta en medieförsörjningsplan
- Digital delaktighet
- Ökad programverksamhet för vuxna (fler kulturaktiviteter)
- Meröppet i Töllsjö
- Upprätta en tillgänglighetsplan
- Ökad samverkan med andra aktörer för lovverksamhet (barn och unga)
- Ökat samarbete/nätverkande med Sjuhäradsbiblioteken
- Öka antal som lånar via själv-utlåning

Långsiktiga mål för skolbiblioteken:

- Ökat elevinflytande och delaktighet över media-inköp
- Skapa bättre och mer anpassat skolbibliotek i Olsfors (likvärdighet)
- Aktivt deltagande i processen med ny skola

Kortsiktiga mål för skolbiblioteken:

- Utveckla mer space på Bollebygdskolans bibliotek i samverkan med andra kommunala verksamheter, studieförbund och föreningar
- Ökad brygga mellan skolbibliotek och folkbibliotek
- Öka antal som lånar via själv-utlåning

## 5. Uppföljning och utvärdering

Kommunen är ålagd att ta fram en plan för sitt biblioteksarbete och dess utveckling. Den förra biblioteksplanen för Bollebygds bibliotek togs fram 2007 och har sedan dess inte reviderats.

Denna plan blir tidsbestämd till 2021 och ska därefter revideras och utvärderas. Planen ska årligen användas vid handlingsplaner och planeringar samt vävas in i verksamhetens enhetsplan.